

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح ماده (۴۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از

مقررات مالی دولت (۲)»

مقدمه

در طرح شورای عالی استان‌ها برای «اصلاح ماده (۴۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)» آمده است: کمیته برنامه‌ریزی شهرستان نهادی است که در راستای تمرکززدایی و افزایش اختیارات مدیران منطقه‌ای ایجاد شده و از اختیارات و وظایف مهمی در برنامه و بودجه شهرستان برخوردار است. ازسوی دیگر شورای اسلامی شهرستان که نهاد فرادستی شوراهای بخش و شهر محدوده شهرستان می‌باشد، متشکل از نمایندگان محلی مردم شهرستان است که آشنایی عمیق با مسائل، مشکلات، معضلات و ظرفیت‌های هر شهرستان به‌ویژه شهرها، روستاها و بخش‌ها دارند. مطابق قوانین موجود از جمله بند «ج» ماده (۴۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) نمایندگان شورای شهرستان در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان حضور ندارند و این مسئله خود نافی نقش‌های مهمی است که هر دو نهاد شورای شهرستان و کمیته برنامه‌ریزی شهرستان برعهده دارند؛ این طرح پیشنهاد می‌نماید که به‌منظور جبران خلأهای موجود اعضای شورای شهرستان به عضویت این کمیته درآیند».

مشخصات طرح

دوره دهم - سال چهارم

شماره ثبت:

۶۰۱

شماره چاپ:

۱۴۶۹

تاریخ چاپ:

۱۳۹۸/۵/۲

در طرح پیشنهادی شورای عالی استان‌ها در قالب ماده‌واحد پیشنهاد شده است: دو تبصره با عناوین تبصره‌های «۲» و «۳» به بند «ج» ماده (۴۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) الحاق و عنوان تبصره ذیل بند مذکور به تبصره «۱» اصلاح شود. تبصره‌های پیشنهادی به شرح زیر می‌باشند:

تبصره «۲» - رئیس شورای شهرستان و نماینده شورای شهرستان در استان در کمیته برنامه‌ریزی با عنوان عضو اصلی دارای حق رأی در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان حضور خواهند داشت.

تبصره «۳» - در صورتی که رئیس شورای شهرستان نماینده شورای شهرستان در استان باشد نایب‌رئیس به‌عنوان عضو اصلی با حق رأی در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان شرکت خواهد داشت.

معاونت پژوهش‌های

سیاسی - حقوقی

دفتر مطالعات

سیاسی

سایر دفاتر:

مطالعات حقوقی

مطالعات مالیه عمومی

و توسعه مدیریت

اظهار نظر کارشناسی

۱. براساس بند «ج» ماده (۴۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، کمیته برنامه‌ریزی شهرستان با حضور فرماندار، نماینده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان و عضویت رؤسای دستگاه‌های اجرایی که مدیران کل آنها عضو شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان هستند، تشکیل می‌شود و موظف است پروژه‌های عمرانی شهرستان را حداکثر پانزده روز پس از ابلاغ سهم شهرستان، مصوب و جهت مبادله موافقتنامه با دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط به سازمان استان مذکور اعلام کند. بنابراین در این کمیته که با هدف تمرکززدایی و افزایش اختیارات در جهت توسعه و عمران و توازن منطقه‌ای تأسیس شده، نماینده‌ای از شورای شهرستان وجود ندارد.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۶۰۱۶۵۷۵

تاریخ انتشار:

۱۳۹۸/۵/۲۷

۲. براساس اصل هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، شوراها از ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشورند و در اصل یکصدم قانون اساسی نیز بر نقش نظارتی شوراها در پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم با توجه به مقتضیات محلی تأکید شده است. از این رو عضویت رئیس شورای شهرستان در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان به دلیل اهمیت نهاد شوراها و ارتباط و تعاملی که اعضای شورا از نزدیک با مردم دارند می‌تواند به ارتقای جایگاه کمیته برنامه‌ریزی منجر شود و موجب توجه بیشتر به خواسته‌ها و منافع مردم شود.

۳. مطابق ماده (۸۶) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراها، وظایف و اختیارات شورای شهرستان ارائه پیشنهادها لازم در زمینه توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و عمرانی شهرستان به دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و کمیته برنامه‌ریزی شهرستان و شورای استان است. از این رو به نظر می‌رسد عضویت رئیس شورای اسلامی شهرستان در کمیته برنامه‌ریزی می‌تواند موجبات هماهنگی و همگرایی مجموعه نهادهای مدیریت شهر در راستای توسعه و پیشرفت شهر را فراهم کند و از دوباره‌کاری اجتناب شود.

۴. مطابق ماده (۸۷) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراها، وظایف و اختیارات شورای شهرستان بررسی مسائل و مشکلات استان و ارائه پیشنهادها لازم (بند «۱»)، نظارت بر حسن اجرای تصمیمات شورای عالی استان‌ها در محدوده استان (بند «۲»)، ایجاد هماهنگی میان شوراها شهرستان در محدوده استان (بند «۳»)، تصویب، اصلاح، متمیم و تفریح بودجه دبیرخانه شورای استان (بند «۵»)، نظارت بر عملکرد شوراها شهرستان (بند «۶») و... است. بنابراین عضویت نماینده شورای شهرستان - عضو شورای استان - در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان ضرورتی ندارد، به خصوص اینکه براساس این طرح رئیس شورای شهرستان به نمایندگی از شورای شهرستان در کمیته برنامه‌ریزی حضور خواهد داشت.

۵. حق رأی قائل شدن برای رئیس شورای شهرستان در کمیته برنامه‌ریزی، موجب مداخله در مسائل اجرایی و مغایر با اصل یکصدم قانون اساسی است که وظیفه شوراها اسلامی را نظارتی عنوان می‌کند. از این رو پیشنهاد می‌شود همانند حضور نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی که در شورای برنامه‌ریزی استان به صورت ناظر شرکت می‌کنند نماینده شورای شهرستان نیز در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان به صورت ناظر حضور داشته باشد.

۶. طرح فوق که در مقام اصلاح قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) است با عنایت به ماده (۱۲۲) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه که قانون الحاق (۲) را در حکم برنامه دانسته است و مطابق ماده (۱۸۱) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، مغایر برنامه محسوب و مستلزم اخذ رأی دوسوم نمایندگان است.

۷. با توجه به اینکه مضمون طرح الحاق است لذا عنوان باید به شرح زیر اصلاح شود: الحاق دو تبصره به بند «ج» ماده (۴۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲).

۸. عبارت «در کمیته برنامه‌ریزی» بعد از عبارت «در استان» زائد است و باید حذف شود.

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

براساس بند «ج» ماده (۴۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، کمیته برنامه‌ریزی شهرستان با حضور فرماندار، نماینده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان و عضویت رؤسای دستگاه‌های اجرایی مرتبط جهت تصویب پروژه‌های عمرانی شهرستان تشکیل می‌شود و نماینده‌ای از شورای شهرستان در آن عضویت ندارد. از این رو پیشنهاد می‌شود با توجه به ارتباط نزدیک شوراها با مردم و نیز ایجاد هماهنگی مجموعه مدیریت شهری با بخش اجرایی، رئیس شورای اسلامی شهرستان نیز در این کمیته حضور داشته باشد، اما حق رأی قائل شدن برای رئیس شورای شهرستان در کمیته برنامه‌ریزی، موجب مداخله در مسائل اجرایی و مغایر با اصل یکصدم قانون اساسی است. از این رو پیشنهاد می‌شود نماینده شورای شهرستان در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان به صورت ناظر حضور داشته باشد.